

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň Mgr. Daniely Zemanové a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci **žalobce: J. K.,** zast. Mgr. Vojtěchem Fořtem, advokátem se sídlem Npor. O. Bartoška 15, Domažlice, proti **žalovanému: Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství,** se sídlem Škroupova 18, Plzeň, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 3. 2011, č. j. DSH/3282/11, ve věci přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 7. 2011, č. j. 17 A 24/2011 - 25,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), jímž byla zamítnuta jeho žaloba, kterou se domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 3. 2011, č. j. DSH/3282/11, a rozhodnutí Městského úřadu Domažlice (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 15. 12. 2010, č. j. OPP-10366/10-58602/2010/Mencl. Krajský soud předmětným rozhodnutím rovněž zamítl návrh žalobce na upuštění od sankce. Rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 3. 2011, č. j. DSH/3282/1, bylo zamítnuto odvolání stěžovatele a potvrzeno rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 15. 12. 2010, č. j. OPP-10366/10-58602/2010/Mencl., kterým byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 písm. f) bodu 2. zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném v rozhodné době (dále jen „zákon o přestupcích“), který spáchal tím, že dne 22. 10. 2010 ve 12:57 hodin na silnici I. tř. č. 22 v obci Kdyně, ve směru jízdy na obec Brnířov, při řízení

vozidla VW Passat, překročil o 44 km/h nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Za tento přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 5 000 Kč, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu šesti měsíců a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

Ze správního a soudního spisu jsou patrny následující podstatné skutečnosti. Stěžovatel byl dne 22. 10. 2010 ve 12:57 hodin na silnici I. tř. č. 22 v obci Kdyně, ve směru jízdy na obec Brnířov, zastaven při řízení vozidla VW Passat, bezprostředně po té, kdy bylo silničním laserovým rychloměrem MicroDigiCam LTI (v. č. UX018018) naměřeno překročení nejvyšší dovolené rychlosti na úseku vozovky v předmětné obci o více jak 40 km/h (stanovená rychlost v obci podle § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu je nejvýše 50 km/h, naměřená rychlost byla 97 km/h, po toleranci 94 km/h). Stěžovatel s přestupkem na místě souhlasil. Při ústním jednání ze dne 15. 12. 2010 stěžovatel výše uvedené potvrdil. Uvedl, že se přestupku nedopustil úmyslně. Spěchal na pomoc kamarádovi, kterému došla nafta, a svým nákladním vozem blokoval napříč silnici. Shodně vypovídali i svědci nstržm. R. Kr., pprap. V. Ka. a pprap. L. H., kteří na místě přestupek projednávali. Správní orgán I. stupně dospěl k závěru, že spáchání předmětného přestupku ze strany stěžovatele bylo na základě všech důkazních prostředků dostatečně prokázáno a vydal rozhodnutí výše uvedeného obsahu. Při ukládání sankce přihlédl ke všem okolnostem spáchání přestupku, osobě pachatele i průběhu správního řízení a stanovil ji na nejnižší možné hranici.

Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal stěžovatel odvolání, v němž namítal, že uložená sankce je naprosto neadekvátní a nepřiměřeně tvrdá s přihlédnutím k bagatelnosti porušení zákona a skutečnosti, že stěžovatel potřebuje řídit osobní vozidlo téměř každý den. Stěžovatel je ukázněným řidičem, v kartě řidiče má toliko jeden záznam o spáchaném přestupku na úseku dopravy, přestože je řidičem z povolání a ročně najezdí více jak 50 000 km. Rovněž okolnosti spáchání přestupku je nutno vykládat ve prospěch stěžovatele, který pomáhal kamarádovi v nouzi. Navíc k předmětnému přestupku došlo na přehledné rovné komunikaci, kde v podstatě ani není městská zástavba a kde stěžovatel nikoho nemohl ohrozit.

Žalovaný odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. Především zdůraznil, že se v daném případě nejedná jen o bagatelní porušení zákona, neboť stěžovatel překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci o více jak 40 km/h. K uložené sankci konstatoval, že za předmětný přestupek se ukládají sankce podle § 22 odst. 7 zákona o přestupcích v rozpětí 5 000 Kč až 10 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 6 až 12 měsíců. Z daného je zřejmé, že správní orgán I. stupně uložil sankci na samé spodní hranici zákonného rozpětí. Sankci pod tuto zákonnou hranici nelze snížit. Konstatoval, že v daném případě nelze ani od předmětné sankce upustit, jak vyplývá z ustanovení § 22 odst. 12 téhož zákona. Žalovaný dospěl k závěru, že správní orgán I. stupně sankci uložil v souladu se zákonem. Nad rámec námitek v daném případě vyloučil krajní nouzi ve smyslu § 2 odst. 2 písm. b) zákona o přestupcích.

Proti rozhodnutí žalovaného podal stěžovatel žalobu, v níž uvedl obsahově shodné námitky jako ve svém odvolání. Krajský soud se plně ztotožnil se závěry žalovaného a žalobu zamítl. K návrhu na upuštění od uložení sankce krajský soud v souladu se závěry

žalovaného rovněž odkázal na znění § 22 odst. 12 zákona o přestupcích, podle kterého není možné od uložení sankce v posuzované věci upustit.

Proti rozsudku krajského soudu brojí stěžovatel kasační stížností, kterou podává z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."). Nesouhlasí se závěry krajského soudu a trvá na tom, že uložená sankce je nepřiměřeně tvrdá s ohledem na všechny okolnosti případu (snaha pomoci kamarádovi, nezpůsobení žádné nehody či škody na majetku nebo na zdraví, v podstatě bezúhonnost stěžovatele, k překročení rychlosti došlo na rovném a přehledném úseku mimo městskou zástavbu). Stěžovatel podotýká, že za takto ojedinělý exces mu byla uložena sankce, kterou správní orgány ukládají řidiči, který např. spáchal dopravní nehodu či řídil pod vlivem alkoholu. Z těchto důvodů navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v intencích kasační stížnosti a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel ve své kasační stížnosti uplatňuje pouze jedinou námitku, tj. nesprávné posouzení právní otázky nepřiměřenosti uložené sankce ze strany krajského soudu. Zdejší soud se proto zaměřil pouze na posouzení toho, jakým způsobem se krajský soud vypořádal s touto otázkou a s návrhem na upuštění od potrestání. Přitom shledal, že krajský soud rozhodl zcela v souladu se zákonem a správně konstatoval, že oprávnění moderovat výši sankce ve smyslu § 78 odst. 2 s. ř. s. nemohl v daném případě využít, neboť sankce za předmětný přestupek byla uložena na samé spodní hranici zákonného rozpětí pro uložení sankce a § 22 odst. 12 zákona o přestupcích nedovoluje v případě daného přestupku od uložení sankce upustit. Námitku stěžovatele proto zdejší soud shledal nedůvodnou.

V nyní projednávané věci nevznikly žádné pochyby o tom, že se stěžovatel dopustil přestupku podle § 22 odst. 1 písm. f) bod 2. zákona o přestupcích. Ze správního a soudního spisu je patrno, že stěžovatel se závěrem o spáchání výše uvedeného přestupku po celou dobu řízení souhlasil. Pokuta ve výši 5 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel byla stěžovateli uložena podle § 22 odst. 7 téhož zákona, podle kterého se za přestupek podle odstavce 1 písm. a), písm. e) bodů 2 až 4, písm. f) bodů 2, 7, 10 uloží pokuta od 5 000 Kč do 10 000 Kč a zákaz činnosti od šesti měsíců do jednoho roku. Je tedy zřejmé, že sankce byla uložena na samé spodní hranici zákonného rozpětí.

Podle § 78 odst. 2 s. ř. s. *rozhoduje-li soud o žalobě proti rozhodnutí, jímž správní orgán uložil trest za správní delikt, může soud, nejsou-li důvody pro zrušení rozhodnutí podle odstavce 1, ale trest byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši, upustit od něj nebo jej snížit v mezích zákonem dovolených, lze-li takové rozhodnutí učinit na základě skutkového stavu, z něhož vyšel správní orgán, a který soud případně vlastním dokazováním v nikoli zásadních směrech doplnil, a navrhl-li takový postup žalobce v žalobě.* Vzhledem k tomu, že návrh na využití moderace soudu stěžovatel v žalobě uplatnil, krajský soud byl povinen se předmětným návrhem zabývat.

Možnost snížení sankce v daném případě krajský soud vyloučil. V ustanovení § 78 odst. 2 s. ř. s. je totiž stanoveno, že soud je při moderaci vázán zákonem, přičemž z výše

uvedeného je patrno, že sankce byla za předmětný přestupek stěžovateli uložena na samé spodní zákonné hranici pro uložení sankce. Zdejší soud se ztotožnil se závěrem krajského soudu, který naznal, že za dané situace neměl pro její snižování již žádný zákonný prostor [k tomu srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2008, č. j. 6 As 48/2007 - 58 (všechna zde uvedená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz)].

Krajský soud proto mohl uvažovat pouze o jejím upuštění. Přitom je nutno konstatovat, že při aplikaci § 78 odst. 2 s. ř. s. je správní soud vázán zákonem nejen v případě zvažování snížení sankce, ale i v případě úvahy o jejím upuštění. Podle § 11 odst. 3 zákona o přestupcích lze od uložení sankce v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Nicméně ustanovení § 22 odst. 12 zákona o přestupcích stanoví, že *od uložení sankce podle odstavců 4 až 11, s výjimkou odstavce 10 bodu 1, nelze v rozhodnutí o přestupku upustit.* V nyní posuzovaném případě byla sankce uložena podle § 22 odst. 7 téhož zákona, a proto krajský soud usoudil, že v daném případě není k navrhovanému upuštění od sankce oprávněn. Zdejší soud považuje za vhodné zdůraznit, že § 22 odst. 12 zákona o přestupcích má povahu ustanovení speciálního k § 11 odst. 3 téhož zákona, a proto krajský soud postupoval správně, řídil-li se prvně zmiňovaným ustanovením. K této otázce se zdejší soud v obdobné věci již dříve vyslovil. Ve výše zmiňovaném rozsudku ze dne 25. 6. 2008, č. j. 6 As 48/2007 - 58, uvedl, že „*soud tedy může upustit od uložení trestu v mezích zákonem dovolených, jak na to již správně poukázal žalovaný v kasační stížnosti. Ustanovení § 11 odst. 3 zákona o přestupcích sice umožňuje od uložení sankce v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku, s žalovaným však lze souhlasit v tom, že ustanovení § 22 odst. 12 zákona o přestupcích, které neumožňuje od uložení sankce podle odst. 4 uvedeného ustanovení upustit, je vůči ustanovení § 11 odst. 3 zákona o přestupcích ustanovením speciálním, a neumožňuje v daném případě od uložení sankce upustit*“.

Stejně tak zdejší soud poznamenává, že aplikace pravidla speciality § 78 odst. 2 s. ř. s. před § 22 odst. 12 zákona o přestupcích nemá v daném případě žádnou oporu. Tyto závěry potvrzuje rovněž rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2009, č. j. 5 As 46/2008 - 50, publikovaný pod č. 1918/2009 Sb. NSS, v němž se zdejší soud otázkou moderačního oprávnění soudu podrobně zabýval a ztotožnil se s názorem, že správní soudy jsou při aplikaci moderačního práva zakotveného v § 78 odst. 2 s. ř. s. vázány stejnými zákonnými limity jako správní orgány, a mohou tudíž od uloženého trestu upustit pouze tehdy, pokud téhož oprávnění požívají i správní orgány. „*Opačný závěr by totiž (1) byl v rozporu s účelem moderace, kterým je nahrazení správního uvážení o výši trestu uvážením soudním, a to v rámci stejných zákonných mezí a principiálně podle stejných zákonem stanovených hledisek (...), (2) byl v rozporu s úmyslem zákonodárce, který nehodlal svěřit správním soudům pravomoc moderovat trest udělený správním orgánem na základě zásady ex aequo et bono, ani neformuloval moderaci jako poskytování jakési milosti (...), (3) byl v rozporu s principem dělby moci, z něhož plyne, že pravomoc stanovit rozsah sankcí za správní delikty a případně i vyloučit možnost upuštění od daného trestu (samozřejmě za předpokladu dodržení požadavků vyplývajících z ústavního pořádku) náleží zákonodárci, a nikoliv soudní moci; (4) učinil § 22 odst. 12 zákona o přestupcích ve skutečnosti obsoletním; a (5) vedl by k absurdnímu závěru, kdy by správní orgán od trestu upustit nemohl, zatímco správní soudy ano.*“ V návaznosti na právě citovanou judikaturu, od níž nemá devátý senát žádný důvod se odchýlit, nelze přisvědčit stěžovatelově námitce o nesprávném posouzení

otázky nepřiměřenosti uložené sankce a odmítnutí návrhu na upuštění od sankce ze strany krajského soudu.

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou. Protože v řízení nebyly shledány ani jiné nedostatky, ke kterým je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 4 s. ř. s. povinen přihlížet z úřední povinnosti, kasační stížnost v souladu s § 110 odst. 1, větou poslední, s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez nařízení jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Správnímu orgánu podle obsahu spisu žádné náklady řízení nevznikly, proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. srpna 2012

JUDr. Radan Malík
předseda senátu